

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 908/2568

พนักงานอัยการจังหวัดหลังสวนโจทก์ บริษัท ล.ผู้ร้อง นาย ส.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35, ป.อ. มาตรา 36, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 31

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์มิได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอให้สั่งริบทรัพย์สินของกลางตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35 วรรคสอง โดยครบถ้วนจึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องการคืนทรัพย์สินตามความในมาตรา 35 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มาใช้บังคับได้ ต้องนำบทบัญญัติตาม ป.อ. มาตรา 36 ใช้บังคับแก่คดี การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยถึงเหตุไม่สั่งคืนรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลางให้แก่ผู้ร้อง โดยอ้างเหตุผลตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35 วรรคสาม จึงเป็นการไม่ถูกต้อง โดยปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลยหรือไม่ ผู้ร้องมีฐานะเป็นบริษัทจำกัด มีวัตถุประสงค์ในการนำรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาออกให้เช่า หลังจากผู้ร้องให้เช่ารถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลางไปแล้ว พ. ในฐานะผู้เช่าเป็นผู้ครอบครองใช้สอยรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลาง ผู้ร้องย่อมไม่อาจทราบได้ว่าจะมีผู้ใดนำรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลางไปใช้กระทำความผิดหรือไม่ อย่างไรและเมื่อใด ทั้งคดีนี้ผู้ที่นำรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลางไปใช้ในการกระทำความผิดคือจำเลย โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยมีความเกี่ยวข้องกับผู้ร้องหรือผู้เช่า หรือผู้เช่ามีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดหรือได้ยินยอมให้จำเลยนำรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลางไปใช้ในการกระทำความผิด ส่วนที่โจทก์อ้างมาในคำคัดค้านว่า ผู้ร้องขอคืนรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลางเพื่อประโยชน์ของผู้เช่า เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตนั้น โจทก์ไม่มีพยานหลักฐานใดมานำสืบให้เห็นว่าผู้ร้องกับผู้เช่ามีความสัมพันธ์กันเป็นพิเศษถึงขนาดต้องมายื่นคำร้องเป็นคดีนี้เพื่อประโยชน์ของผู้เช่า อีกทั้งโจทก์ก็ไม่มีพยานใดมานำสืบหักล้างให้เห็นว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลย ข้อเท็จจริงจึงต้องรับฟังตามพยานหลักฐานของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลย

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตรี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง และริบรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลาง ตามคำพิพากษาคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 445/2564 ของศาลชั้นต้น ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้คืนรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาของกลางแก่ผู้ร้อง โจทก์ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังว่า ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาที่ยี่ห้อซูมิโตโม หมายเลขเครื่อง 776020 หมายเลขตัวถัง STN210T6V00BH1861 ของกลาง วันที่ 7 มีนาคม 2562 ผู้ร้องตกลงให้นายพิชัยสุภณ เช่ารถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาคันดังกล่าว ในราคา 4,200,000 บาท ระยะเวลาเช่า 48 เดือน อัตราค่าเช่างวด

ละ 91,090 บาท เริ่มชำระงวดแรกวันที่ 25 เมษายน 2562 งวดสุดท้ายวันที่ 25 มีนาคม 2566 วันที่ 16 ธันวาคม 2562 เจ้าหน้าที่ป่าไม้ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว พร้อมเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน ร่วมกันออกตรวจพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าทุ่งระยะและป่านาสัก พบจำเลยกำลังใช้รถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบคันดังกล่าวชุดดินบริเวณชายเขาป่าบ้านนางคอย จังหวัดชุมพร ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 จึงเข้าจับกุมจำเลยส่งตัวดำเนินคดีและยึดรถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบเป็นของกลาง โดยเจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ปิดประกาศ เรื่อง การยื่นคำร้องขอให้ส่งทรัพย์สินของกลางตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35 วรรคสอง ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุและภูมิลำเนาจำเลยเสร็จสิ้นแล้ว ต่อมาวันที่ 9 กันยายน 2564 ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตรี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง ริบรถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบของกลาง เป็นคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 445/2564 ของศาลชั้นต้น วันที่ 30 พฤศจิกายน 2564 ผู้ร้องยื่นคำร้องขอคืนของกลาง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิยื่นคำร้อง ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่า โจทก์มิได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอให้ส่งทรัพย์สินของกลางตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35 วรรคสอง ผู้ร้องจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบของกลางได้ เห็นสมควรต้องวินิจฉัยก่อนว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่าผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนรถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบของกลางตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 แต่กลับไปวินิจฉัยถึงเหตุที่ศาลจะส่งคืนรถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบของกลาง โดยอ้างเหตุตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35 วรรคสาม นั้น เป็นการถูกต้องหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า โจทก์มิได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอให้ส่งทรัพย์สินของกลางตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35 วรรคสอง โดยครบถ้วน จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องการคืนทรัพย์สินตามความในมาตรา 35 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มาใช้บังคับได้ ต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 มาใช้บังคับแก่คดี ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยถึงเหตุไม่ส่งคืนรถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบของกลางให้แก่ผู้ร้องโดยอ้างเหตุตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35 วรรคสาม จึงเป็นการไม่ถูกต้อง แต่เมื่อคดีมาสู่ศาลฎีกาแล้ว ศาลฎีกาเห็นควรวินิจฉัยในปัญหาว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลยหรือไม่ ไปเสียทีเดียวโดยไม่ย่อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยก่อน โดยปัญหานี้โจทก์ฎีกาว่า ผู้ร้องประกอบธุรกิจให้สินเชื่อด้วยการให้บุคคลทั่วไปเช่ารถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบเพื่อนำไปใช้ในกิจการของผู้เช่า ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจในทางการค้าปกติ และมีลูกค้าอยู่หลายรายทั่วประเทศ กรณีจึงไม่อาจตรวจสอบหรือระมัดระวังได้ว่าผู้เช่ารายใดจะนำทรัพย์สินไปใช้ในการกระทำความผิดเมื่อใด ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุคดีนี้ต่อเนื่องกันมาจนถึงปี 2563 ผู้เช่ายังคงชำระค่าเช่าให้แก่ผู้ร้องตลอดมา เพิ่งจะหยุดชำระค่าเช่าเมื่อกลางปี 2563 โดยผู้เช่าไม่ได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบถึงการที่รถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบถูกยึดไว้เป็นของกลาง ผู้เช่าเพิ่งจะมาแจ้งให้ผู้ร้องทราบเมื่อศาลมีคำสั่งให้ริบรถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบของกลาง เมื่อผู้ร้องทราบจึงได้บอกเลิกสัญญาและมายื่นคำร้องขอคืนทรัพย์สินของกลางดังกล่าว ผู้ร้องไม่มีส่วนรู้เห็นเป็นใจด้วยกับการกระทำความผิดของจำเลย เห็นว่า ผู้ร้องมีฐานะเป็นบริษัทจำกัด มีวัตถุประสงค์ในการนำรถชุดไฮดรอลิกตีสันตะขาบออก

ให้เข้า หลังจากผู้ร้องให้เช่ารถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาบของกลางไปแล้ว นายพิชัยสุภณ ในฐานะผู้เช่าเป็นผู้ครอบครองใช้สอยรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาบของกลาง ผู้ร้องยอมไม่อาจทราบได้ว่าจะมีผู้ใดนำรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาบของกลางไปใช้กระทำความผิดหรือไม่ อย่างไรและเมื่อใด ทั้งคดีนี้ผู้ที่นำรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาบของกลางไปใช้ในการกระทำความผิดคือจำเลย โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงเลยว่าจำเลยมีความเกี่ยวข้องกับผู้ร้องหรือผู้เช่า หรือผู้เช่ามีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดหรือได้ยินยอมให้จำเลยนำรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาบของกลางไปใช้ในการกระทำความผิด ส่วนที่โจทก์อ้างมาในคำคัดค้านว่าผู้ร้องขอคืนรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาบของกลางเพื่อประโยชน์ของผู้เช่า เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตนั้น โจทก์ก็ไม่มีพยานหลักฐานใดมานำสืบให้เห็นว่าผู้ร้องกับผู้เช่ามีความสัมพันธ์กันเป็นพิเศษถึงขนาดต้องมายื่นคำร้องเป็นคดีนี้เพื่อประโยชน์ของผู้เช่า อีกทั้งโจทก์ก็ไม่มีพยานใดมานำสืบหักล้างให้เห็นว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลย ข้อเท็จจริงจึงต้องรับฟังตามพยานหลักฐานของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 มีคำสั่งยกคำร้องของผู้ร้องมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้คืนรถชุดไฮดรอลิกตีนตะขาบ ยี่ห้อ ซุมิโตโม (SUMITOMO) หมายเลขเครื่องยนต์ 776020 หมายเลขตัวถัง STN210T6V00BH1861 ของกลางแก่ผู้ร้อง

องค์คณะ

ยุพา วงศ์ทองทิพ · กงจักร โพธิ์พร้อม · นัยนา รุจ จันทรจำเริญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/908/2568>